

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Adalet, Devletin Vatandaşına sunduğu herhangi bir kamu hizmeti değildir. Adalet, Devletin varlık sebebi; toplumun Devlete duyduğu güvenin temelidir.

Mahkeme kapılarında yıllarca beklenen bir Ülkede, geciken kararların ardından yapılan reform açıklamalarının Vatandaş açısından hiçbir karşılığı yoktur. Çünkü hukukta geciken adalet çoğu zaman adalet olmaktan çıkmaktadır.

Bir tarafta ağır iş yükü altında çalışan hâkimler, savcılar ve adliye personeli; diğer tarafta yıllarca sonuçlanmayan davalar, bilirkişi bekleyen dosyalar, istinaf ve temyiz aşamalarında uzayan süreçler bulunmaktadır.

Ceza infaz kurumlarındaki yoğunluk da yalnızca yeni cezaevi yapmakla çözülebilecek bir mesele değildir. Suçun neden arttığını, suçluların neden tekrar suç işlediğini, gençlerin neden suç örgütlerinin eline düştüğünü ve mevcut ceza adalet sisteminin caydırıcılığının neden tartışıldığını sorgulamadan cezaevi kapasitesini artırmak sorunun sonucuyla uğraşmaktır.

Hukuk Devletin başarısı kaç yeni cezaevi yaptığıyla değil; suçu ne ölçüde önlediği, davaları ne kadar makul sürede sonuçlandırdığı, masumun hakkını ne kadar güçlü koruduğu ve suç işleyeni ne kadar etkin biçimde ıslah ettiğiyle ölçülür.

Son yıllarda kamuoyunda sık sık “suç işledi, yakalandı, kısa süre sonra serbest kaldı, yeniden suç işledi” şeklinde vakaların tartışılması ceza adalet sistemine ilişkin ciddi bir güven sorununu da beraberinde getirmiştir.

Adalet sistemi Vatandaşa “suç işleyenin yanına kâr kalıyor” algısı oluşturuyorsa burada yalnızca hukuk tekniği değil, Devletin caydırıcılığı da tartışma konusu hâline gelir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'deki ceza infaz kurumlarının toplam resmî kapasitesi kaç kişidir?
- 2) 2026 yılı Ağustos ayı itibarıyla ceza infaz kurumlarında bulunan toplam hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
- 3) Bunların kaçی hükümlü, kaçی tutukludur?
- 4) Ceza infaz kurumlarının resmî kapasitesinin üzerinde bulunan kişi sayısı kaçtır?

- 5) Kapasitesinin yüzde 100'ünün üzerinde doluluk oranına sahip kaç ceza infaz kurumu bulunmaktadır?
- 6) Kapasitesinin yüzde 120, yüzde 150 ve yüzde 200'ünün üzerinde çalışan ceza infaz kurumu sayıları ayrı ayrı kaçtır?
- 7) Cezaevlerindeki yoğunluğun insan hakları, sağlık hizmetleri ve infaz personelinin çalışma koşulları üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınızın güncel bir raporu bulunmakta mıdır?
- 8) 2023-2026 döneminde kaç yeni ceza infaz kurumu hizmete açılmıştır?
- 9) Aynı dönemde cezaevi yapımı için toplam ne kadar kamu kaynağı harcanmıştır?
- 10) Önümüzdeki beş yıl içerisinde yapılması planlanan yeni cezaevi sayısı kaçtır?
- 11) Türkiye'de ilk derece hukuk mahkemelerinde bir davanın ortalama görülme süresi kaç gündür?
- 12) İlk derece ceza mahkemelerinde ortalama yargılama süresi kaç gündür?
- 13) Bölge adliye mahkemelerinde bir dosyanın ortalama sonuçlandırılma süresi kaç gündür?
- 14) Yargıtay ve Danıştay'da bekleyen toplam dosya sayısı kaçtır?
- 15) Üç yıldan uzun süredir kesinleşmemiş dava sayısı kaçtır?
- 16) Beş yıldan uzun süredir kesinleşmemiş dava sayısı kaçtır?
- 17) On yıldan uzun süredir devam eden dava bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise sayısı kaçtır?
- 18) Makul sürede yargılanma hakkının ihlali nedeniyle 2023-2026 yıllarında Devlet tarafından toplam ne kadar tazminat ödenmiştir?
- 19) Adliyelerde hâkim ve savcı başına düşen ortalama dosya sayısı nedir?
- 20) Hâkim ve savcı açığı bulunan adliye sayısı kaçtır?
- 21) Zabıt kâtabi, mübaşir ve diğer adliye personelindeki toplam açık kaçtır?
- 22) Son beş yılda görevinden istifa eden hâkim ve savcı sayısı kaçtır?
- 23) Son beş yılda meslekten çıkarılan hâkim ve savcı sayısı kaçtır?
- 24) Tutuklu yargılanıp yargılama sonunda beraat eden kişi sayısı 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında ayrı ayrı kaçtır?
- 25) Haksız tutuklama nedeniyle Devletin ödediği toplam tazminat ne kadardır?
- 26) Ceza infaz kurumlarından tahliye edildikten sonra beş yıl içerisinde yeniden suç işleyen kişilerin oranı nedir?
- 27) Bu oranın suç türlerine göre dağılımı nasıldır?
- 28) Çocuk yaşta suça sürüklenip daha sonra yetişkinlik döneminde tekrar suç işleyen kişilerin oranına ilişkin Bakanlığınızın çalışması bulunmakta mıdır?
- 29) Denetimli serbestlik sisteminin suçun tekrarını önleme konusunda başarı oranı nedir?
- 30) Elektronik kelepçe altında bulunurken yeniden suç işleyen kişi sayısı 2023-2026 döneminde kaçtır?
- 31) Adli kontrol altında bulunmasına rağmen yeni bir suç işleyen kişi sayısı kaçtır?
- 32) Tutuklama, adli kontrol ve tahliye kararlarında kamuoyunda oluşan tutarsızlık algısını gidermek amacıyla Bakanlığınız hangi çalışmaları yürütmektedir?
- 33) Vatandaşların yargıya duyduğu güvenin ölçülmesine ilişkin Bakanlığınız tarafından düzenli kamuoyu araştırması yapılmakta mıdır?
- 34) Yapılıyorsa son araştırmada yargıya güven oranı kaç olarak tespit edilmiştir?
- 35) Yargı reformları adı altında arka arkaya düzenlemeler yapılmasına rağmen yargılama süreleri ve cezaevlerindeki yoğunluk neden kalıcı biçimde çözülememektedir?
- 36) Bakanlığınızın 2027 yılı sonuna kadar ortalama yargılama sürelerini azaltmak için belirlediği somut ve ölçülebilir hedefler nelerdir?